

Celo leto 12 K

Pol leta 6 K

Četrt leta 3 K

Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 12.

Maribor, dne 29. januarja 1912.

Letnik IV.

Učiteljska politika.

Začrtanje slovenskega liberalnega učiteljstva ob sedanjem boju naših deželnih poslancev v Gradcu je treba vendar le ad perpetuum memoriam pribiti:

1. Slovensko liberalno učiteljstvo je nastopilo proti delitvi deželnega šolskega sveta. Gotovo iz pomanjkanja narodnega mišljenja, kajti izgovor, da ne mara priti učiteljstvo pod „klerikalno“ nadvladavo, je jalov in drži le pri političnih bebeh, ki ne znajo pol ure v bodočnost misliti. Nikjer ni zapisano, da bo naša stranka imela vedno večino v slovenski delegaciji, čeprav bi to bilo želeli v interesu slovenskega ljudstva. Življenje političnih strank je zelo minljivo, a načela ostanejo, delitev šolskega sveta je princip, ki ni liberalno ne klerikalno barvan, ampak je skoziinskoz naroden.

2. Slovensko liberalno učiteljstvo zahteva, da se obstrukcija opusti brez vsakih koncesij. Naši poslanci naj se vrnejo v Gradec, samo da se zvišajo učiteljske plače. Za izvrševalca te zahteve je imenovalo učiteljstvo liberalno stranko, ki sedaj nedeljo za nedeljo kuje po več ali manj ponesrečenih shodih resolucije proti obstrukciji.

Vrnitev naših poslancev v deželno zbornico brez koncesij bi bil seveda neodpustljiv pregrešek proti narodnemu ponosu in narodni časti. Tega naše učiteljstvo, žal, ne razume več. Še nižje se mora obesiti to učiteljsko stališče, ker izvira iz zgolj egoističnega principa, iz neodoljive želje, da se jim za par kronc povišajo plače. Za par kronc — z Bogom narodno načelo! To je naziranje učiteljstva, ki bi nam naj vzgojilo idealno, narodno čutečo mladino.

3. Nauk iz tega zahtevanja je, da je slovensko liberalno učiteljstvo politično zelo slabo šolano, ako misli, da bo na ta način prisililo naše poslance, da spremenijo svojo taktiko. V zahvalju, da katoliško-narodna stranka tudi v tem boju vidi kot svoje najljubše sovražnike — ne morda nemškutarstvo, ampak liberalno učiteljstvo, pač nihče ne more zahtevati, da se naj naši poslanci ozirajo pri svoji taktiki na želje slovenskega učiteljstva. Na ta način si slovensko liberalno učiteljstvo ne bo nikogar naklonilo. Slabo znamenje za razumevanje političnega življenja je, ako učiteljstvo tega samo ne uvidi.

PODLISTEK.

Preskrbljena.

„Danes ne hodi nikamor! Po hiši in okrog oglov pospravi, da bo vse čedno in v redu, pa nekoliko preobleci se, no, popoldan namreč pridejo — snubači.“

Tako je govoril kmet Košir svoji hčeri Francici. Toda dekletu se je na obrazu poznalo, da je ta očetova vest ni prav nič razveselila. Nemo je šla iz sobe.

V kuhinji ji stopi njena mati nasproti.

„Joj, Francica, ali ti je oče že kaj povedal? — Snubače bomo imeli danes, to se pravi, ti jih bodeš imela. Oj, pa tako bogate! Mihovčev Janez iz Kleč se ženi pri tebi. Premisli vendar!“

„Mati“, zavzdihne Francica z užajenim glasom.

„Kdaj bo že vendar enkrat te neumnosti konec?“

„Oj, ti seme, ti, kako me pa vpraša! Neumnost! Poklekni raje, poklekni, in Boga zahvali, da ti je pripeljal tako bogatega ženina! Mar meniš, da bo ženin iz samega zlata prišel po tebe?“

„Ne, ne, mati“, je ugovarjala Francica, „motite se. Saj mi je vse eno, bogat ali reven, zlat ali srebrn, jaz ne vprašam za nobenega. Srečna bi itak z nobenim ne bila, to dobro vem. Čemu me potem vedno nadlegujete s snubači, ko veste, da ne maram nobenega. Namenila sem se že davno, da ostanem — sama.“

„Oj, ti neumni otrok!“ je viknila mati. „Kaj ne veš, da ostane sama le tista, ki nikogar po njo ni? To pa je tudi največja sramota za dekleta, ako je že v letih, ženina pa odkoder ni. O, dekleta moje, pazi, da te Bog ne kaznuje za tvojo prevzetnost! Seveda, sedaj ti je dobro, ko midva z očetom tako lepo skriva za te. Tvoja pomisli, da midva ne bodeva vedno živela. Stara sva oba, danes ali jutri lahko umreva, brat tvoj se oženi na dom, joj, kam se boš dejala?“

Naše delo.

Napredujemo. Čeprav je naša organizacija že lepa in prepleta celi zeleni Sp. Štajer, vendar nam ne zadoštuje. Izpopolnjujemo in širimo jo nedeljo za nedeljo. Včerajšnji dan smo storili zopet krepak korak naprej: ustanovili smo eno novo izobraževalno društvo, eno gospodarsko organizacijo in položili temelj za dva telovadna odseka Orel.

Slivnica pri Mariboru.

Srečna želja naših fantov se je izpolnila. Včeraj so dobili, kar so si že dolgo časa želeli: orlovski telovadni odsek. Po večernih se je zbralo lepo število mladeničev v sobi bralnega društva.

Poslanec Pišek je pozdravil zbrane in dal besedo uredniku Kemperle, ki je v dolgem govoru slikal pomen Orla ter označil lastnosti, ki naj krasijo slovenskega fanta. Govornikovim besedam je sledilo živahno pritrjevanje.

Zatem je povzel besedo načelnik mariborskih Orlov gospod Simončič, ki je tudi spregovoril fantom vspodbudne, navduševalne besede.

Poslanec Pišek, župnik Hirti in mladenté P. Stangler so nato povedali mladeničem še marsikaj dobrega in koristnega. Besede so padle v poštena mladeniška srca in jih bodo vrli slivniški fantje gotovo vpoštevali ter se po njih ravnali.

V odbor telovadnega odseka Orel, ki se je konečno ustanovil, so bili izvoljeni: predsednik gospod poslanec Pišek, njegov namestnik častiti gospod župnik Hirti, načelnik Fr. Dobaj, njegov namestnik Jožef Bauman, tajnik Vekoslav Kovač, namestnik Fr. Kolman, blagajnik Anton Lobnik, namestnik J. Lobnik, odbornika Štefan Faleš in Anton Kolman, namestnika Pavel Stangler in Fr. Ledinek.

Fantov je pristopilo k odseku takoj na zborovanju okrog 35. To je vsekar lepo število in je prvovciv slivniškega Orla gotova stvar. Kličemo mu: Na zdar!

Hajdin pri Ptuj.

Lepo prospevajoča posojilnica nas je navdušila za nadaljnjo združeno delo. Ker smo blizu mesta, občutimo zelo pomanjkanje delavskih moči. Posebno še mlatiče prav težko dobimo. Da odpomoremo pomanj-

kanju delavskih moči, smo sklenili, si nabaviti za-družnim potom razne stroje. Svojo namero smo včeraj izvršili s tem, da smo ustanovili strojno zadrugo, h kateri je takoj pristopilo 25 članov.

V načelstvo so izvoljeni sledeči gospodje: Mat-evž Zupančič, načelnik; Janez Toman, njegov nam.; Andrej Slamberger, Martin Štrucelj, Jožef Sagadin. V nadzorstvo so izvoljeni gospodje: Janez Hostnik, predsednik; Franc Jerenko, Janez Kampl, J. Ogri-zek in Fran Zupančič.

Zanimanje za zadrugo, koje delokrog obsega župnijo Hajdin, je zelo veliko in bo še mnogo udov pristopilo.

Pripravljalna dela je vodil in na ustanovnem zborovanju govoril ter dajal navodila gospod nadre-visor Vladimir Pušenjak iz Maribora.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

V nedeljo, dne 28. januarja t. l. je imelo Kat. izobraževalno društvo svoj občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Predsednik g. kaplan Sagaj se s pozdravom otvoril zborovanje in podal poročilo društva, ki je prav lepo delovalo. Zlasti je opomniti, da se je v okrilju društva ustanovila mladeniška in dekliška zveza, ki vrlo napredujeta. Na predlog dež. poslanca g. župnika Ozmeča se je volil stari odbor soglasno. Le-pe nagovore smo slišali iz ust mladeničev in mladenk, ki so bodrile svoje tovariše in tovarišice k poštenemu življenju. Nato je govoril, burno pozdravljen, poslanec dr. Verstovšek o mladeniških organizacijah, zlasti o Orlih. Njegove vspodbujevalne besede so padle na rodovitna tla. Mladiči so sklenili, pri prvi seji Mladeniške zveze ustanoviti telovadni odsek. Med govori so lepo pele članice Dekliške zveze.

Razbor pri Zidanem Mostu.

Pri nas se je včeraj, dne 18. januarja ustano-vilo Katoliško slovensko izobraževalno društvo. Viso-ko v hribih smo, pa vendar se je začelo naše ljud-stvo zavedati in želi izobrazbe.

Zborovali smo pri vrlim našem pristašu g. Im-perlu. Prostorna soba je bila natlačeno polna. Otvor-il je zborovanje Jožef Imperl, ki je poročal, da je c. kr. namestnija že potrdila društvena pravila.

Besedo čobi nato odposlanec S. K. S. Z., Fr. Zebot iz Maribora, ki je govoril o važnosti in ciljih izobraževalnih društev. Nato je nastopila mladenka

bezni in požrtvovalnosti ne najde niti v najboljši dek-li, ne najde nikjer več na svetu. Pa — omožila bi jo vendar rada.

Še istega popoldneva se je prišel ženit h Koširju Mihovčev Janez s takozvanim „ženitbenim me-šetarjem“, sosedom Klemenom.

Oče in mati sta ju z veseljem sprejela. Gospo-dar jima je brž odkazal sedeže gori za mizo, mati pa je hitela pogrinjat mizo in nositi vina gori.

Ženin Janez je bil čeden človek, a zelo boječ. Govoril je zelo malo. Toliko bolj gostobeseden pa je bil Klemen. Hvalil je vino, kruh, rože na oknih, in sploh vse, karkoli je ugledal. Starima pa je to prija-lo in kmalu so bili v najboljšem pomenku.

Ko je Francica pogledala po hlevu, kar čuje trkanje na okng in za tem očetov glas:

„Francica, pojdi notri!“

Njen že itak resni obraz je postal še bolj o-tožen.

A šla je takoj v sobo.

„O, Francica, Bog te živi!“ je zaklical Klemen, ko je bila še med vrati. „Pridi no, pridi, pa en ko-zarec ga hitro zvrni! Pa tu-le k mizi sedi, saj si domača.“

To rekši, jo porine za mizo ter ji natoči koza-rec do vrha.

„Pij, Francica!“

Francica je prišla za kozarec ter komaj ustni omožila. Nato je sedla ter zrla večji del skozi okno, tja v daljavo.

„Vidiš, Francica“, je začel Klemen, „ta Janez tukaj je pošten človek. Ti si tudi poštena. No, pa kaj bi po ovinkih govoril, ko vem, da ti je že znano, čemu sva prišla. Francica, pogledaj Janeza! To je fant, da ni takih. Priden je, da malokd tako. Neumnosti še ni nobene naredil v vsem svojem življenju. Sla-bega ne ve od njega nihče ničesar. Obitati mu ne more nikdo nič.“

(Konec prih.)

Pri nakupu Kathreinerjeve

je paziti navedo, da se dobi tudi pravi izvorni zavoj s sliko župnika Kneippa kot varovalno znamko in v imenoma Kathreiner. Veliko je malovrednih posnemkov.

Kathreinerjeva prinese orečo v hišo.

Zahvala.

O priliki prebitke izgube našega sina **Jankota,**

sva dobila od znancev in sorodnikov toliko izkaznega sočutja, da se čutiva dolžna tem potom izreči javno zahvalo.

Osobito se zahvaljujemo za mnogobrojno spremstvo na zadnjem potu in darovane vence slavnemu ravnateljstvu tukajšnje deželno meščanske šole ter sploh vsemu učiteljskemu osebju, kakor tudi učencem. Prečastit. gg. duhovnikoma za tolažbo in zadnje spremstvo in vsem, ki se naju spominjajo s sočutjem v tem britkem času.

Celje, 27. jan. 1912.

Žalujoča
Ivan in Josipina Rebek.

Grajska Maribor pri Lojzu Nudi
ulica 18 se poci hitro in čudno snažijo preproge za okna, kakor tudi moško in žensko perilo, domače perilo itd. itd.

Lepo veleposestvo
v Št. Ilju v Slov. gor., last rajnega gospoda Jožefa Ferka se prodaja na tri dele. Eden meri 30 oralov, drugi 6 oralov, tretji pa 5 oralov; natančneje se izve pri gosp. Janezu Baumann v Št. Ilju v Slov. gor. 29

Nova zidana hiša, z dvema stanovanjema in 1600 kvadr. m zemlje se prodaja. Tezen št. 91 pri Mariboru. 35

Volneno

za ženske in sušno za moške obleke zadnje mode razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 301.

Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

Naznanilo.

Anton Vodenik, trgovec v Žalcu naznanja, da se je preselil v svojo lastno, prej Privšekovo hišo, nasproti farne cerkve.

Založil je svojo trgovino z najmodernejšim manufakturnim blagom, vsako vrsto specerijskega blaga, železnino, usnjem itd.

Potrudil se bode zadovoljiti cenjene stranke z najboljšim blagom z nizkimi cenami in pošteno in zanesljivo postrežbo.

Za obilen obisk prosi

Anton Vodenik,
trgovec v Žalcu.

Katoličani! Slovenci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

Jos. Macuh

v Mariboru, Stolna ul., nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in sl. občinstvu za obilen obisk. Zagotavljam točno in pošteno postrežbo. Cene primerne. Zaloga črnega- in modnega blaga iz solidnih tovarn.

Za Svečnico!

Vsem velečastitim gospodom in cerkvenim predstojništvom zopet toplo priporočam mojo bogato zalogo **pristnih voščenih in milly sveč,** voščenih zavitkov, raznih plamenic najboljše vrste in po najnižji ceni. Omenjam, da že celih 16 let delam v tej hiši kot svečar.

Za obila naročila se priporoča

J. Dufek nasl. Fran Duchek,
svečar in medicinar v
Mariboru, Viktringhofgasse.

Pri Poljčanah na Razgorje se prodaja kmetijska hiša v dobrem stanu, redi se 8. goved, prodaja se zavolj smrti posestnikove. Cena: 11.000 kron. Natančno se poizve pri Jožef Gajšek-u v Špodu. Poljčanah. 31-3

Slovenci pozor!

Poročne prstane vsake velikosti in po najnižji ceni; ne votle ampak polne (masivne.) Za blago jamčim in gramiravam zastoj.

Posebno priporočam nove slovenske plošče za gramofon, v katerih imam sedaj posebno veliko izbiro.

Delavnica za popravila.

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor
Tegethofova cesta št. 39.

ZAHVALA.

Čast. duhovščini in slav. občinstvu oz. vsem svojim cenjenim odjemalcem se najtopleje zahvaljujem za naklonjenost, ki so mi jo izkazali z obiskom moje trgovine v »Narodnem domu« in za zaupanje ter prosim, da isto ohranijo tudi mojemu nasledniku ter ga v vsakem oziru najtopleje priporočam

Anton Kolenc.

Priporočilo.

Čast. duhovščini in slav. občinstvu oz. vsem cenj. odjemalcem vljudno naznanjam, da sem prevzel trgovino g. Antona Kolenca v **Narodnem domu.** Prosim, da tudi meni dozdajno naklonjenost ohranijo.

Fran Kolenc, Celje
trgovec, Narod. dom.

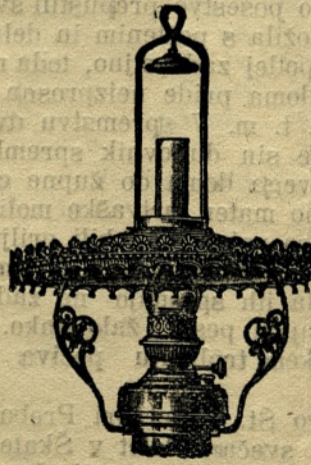
Edina štajers. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Podružnica Ljublianske Kreditne Banke v Celju.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Špljet, Celovec, Trst, Sarajevo in Gorica :

Delniški kapital: 8 milijon kron.
Rezervni zaklad čez K 800.000 obrestuje

vloge na vložne knjižice po **4 1 0**
od dne vloge do dne dviga. **2 0**

Rent. davek plačuje banka iz svojega čistih